
Stefna um
ábyrgar fjárfestingar

Efnisyfirlit

Tilgangur og umfang	3
Hlutverk Stefnis	3
Stoðir ábyrgra fjárfestinga	3
UFS ráð Stefnis	4
Sjálfbærniáhætta	4
Aðferðafræði við samval fjárfestinga sjóða í stýringu Stefnis	4
Samþætting UFS í fjárfestingarferli	4
Virkt eignarhald og áhrifafjárfestingar	4
Sérhæfðar hlutabréfa fjárfestingar	5
Aðrar sérhæfðar fjárfestingar	5
Stjórnarhættir, áhættustýring, gagnsæi og upplýsingagjöf	5
Tafla 1: Umhverfis- og félagsleg einkenni sjóða	6
Tafla 2: Sjálfbærnisvísar	7
Skilgreiningar á sjálfbærnisvísunum	8
Hugtakalisti	8

Tilgangur og umfang

Stefna um ábyrgar fjárfestingar lýsir umgjörð Stefnis vegna samþættingar, umhverfismála, félagslegra þátta, góðra stjórnarháttanna (UFS) og sjálfbærni við fjárfestingaákvæðanir. Stefnan er samþykkt af stjórn og UFS ráði Stefnis. UFS ráð Stefnis ber ábyrgð á að tryggja að farið sé eftir stefnunni, ákvörðunum um útilokanir og öðrum skuldbindingum. Stefna þessi byggir meðal annars á reglugerð ESB nr. 2019/2088 um sjálfbærni tengda upplýsingagjöf í fjármálaþjónustu (SFDR) auk þeirra viðmiða sem við viljum tileinka okkur á þessu sviði og hún gildir um allar fjárfestingar okkar. Stefnan er endurskoðuð og uppfærð eftir þörfum en að minnsta kosti árlega.

Hlutverk Stefnis

Hlutverk Stefnis er að stýra fjármunum í eigu viðskiptavina með hagsmuni þeirra að leiðarljósi til skemmri og lengri tíma.

Ábyrgir, fjölbreyttir fjárfestingakostir og ítarleg upplýsingagjöf eru lykilatriði í framkvæmd og sýnileika þeirrar samfélagslegu ábyrgðar sem Stefnir vill sýna. Með því að taka tillit til umhverfismála, félagslegra þátta og góðra stjórnarháttanna teljum við að við getum haft jákvæð áhrif á samfélag okkar, eigendum í sjóðum og öðrum haghöfum til góðs.

Stoðir ábyrgra fjárfestinga

Ákvarðanatöku fjárfestinga byggir á lögum, reglum og innri reglum m.a. um meðferð umboðsatkvæða, verklagsreglur um áreiðanleikakönnun gagnaðila og viðmið um áreiðanleikakönnun í sjóðum Stefnis. Sjóðir í stýringu Stefnis nýta sér m.a. UFS greiningar innlendra og erlendra þjónustuaðila við áreiðanleikakönnun fjárfestinga. Einnig er stuðst við útfærnar reglur á alþjóða vettvangi s.s. reglur OECD um stjórnarhætti.

Sem aðili að meginreglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (United Nations Principles for Responsible Investment) hér eftir „PRI“ hefur Stefnir skuldbundið sig opinberlega til að innleiða og útfæra reglur PRI um ábyrgar fjárfestingar. Reglurnar fela m.a. í sér að við fjárfestingarákvæðanir eru umhverfismál, félagslegir þættir og góðir stjórnarhættir hluti af ákvarðanatöku. Stefnir er stofnaðili IcelandSIF, vettvangs til að efla þekkingu og auka umræður um ábyrgar fjárfestingar. Stefnir er einn fjölmargra aðila sem standa að viljayfirlýsingu á innlendum fjármagnsmarkaði ásamt stjórnvöldum um fjárfestingar í þágu sjálfbærrar uppbyggingar.

UFS ráð Stefnis

Framkvæmdastjóri skipar UFS ráð úr hópi starfsmanna sem koma að fjárfestingaferli sjóða. UFS ráðið vinnur samkvæmt starfsreglum, veitir stuðning við samval fjárfestinga og fullvissu um að unnið sé samkvæmt þeim viðmiðum um ábyrgar fjárfestingar sem sett eru í starfsemi Stefnis. UFS ráðið ákveður þær siðferðilegu takmarkanir fjárfestinga sem ber að fylgja við fjárfestingar ákvarðanir sjóða.

Sjálfbærniáhætta

SFDR reglugerðin skilgreinir sjálfbærniáhættu sem atburð eða ástand á sviði umhverfismála, félagsmála eða stjórnarháttá, sem gæti, ef raungerist, haft raunveruleg eða hugsanlega veruleg, neikvæð áhrif á virði fjárfestingar.

Sjálfbærniáhætta er mismunandi eftir eignaflokkum og tegundum fjárfestingararfurða Stefnis. Sjálfbærniáhætta er felld inn í fjárfestingarákvörðunartökuferli sem tilheyrir heildstæðu áhættumati fjárfestinga. Áhættumatið, byggir m.a. á eigindlegum og megindegum upplýsingum UFS þátta sem byggir á öflugum greiningum á sjálfbærniáhættu bæði innan Stefnis og frá utanaðkomandi greiningaraðilum líkt og MSCI, Sustainalytics og Reitun. Stefnir greinir sjálfbærniáhættu með því að leggja mat á UFS þætti í fjárfestingarferlinu og meta jákvæðu og neikvæðu áhrifin af UFS þáttunum á virði fjárfestinga.

Stefnir tekur tillit til helstu neikvæðu áhrifa fjárfestingarákvarðana á sjálfbærniþætti í a-lið 1. mgr. 4. gr. SFDR (PAI) þar sem því verður við komið. Þó getur verið erfitt að meta slíka áhættu sökum skorts á upplýsingum og fer því eftir tilvikum að hvaða leiti áhætta tengd sjálfbærni hefur áhrif á val á fjárfestingarkostum.

Aðferðafræði við samval fjárfestinga sjóða í stýringu Stefnis

Við sjóðastýringu skal tryggja áreiðanleika við val á fjárfestingum sjóða með hagsmuni hlutdeildarskírteinishafa að leiðarljósi. Fullnægjandi skilningur og þekking á þeim fjárfestingarkostum sem standa sjóðunum til boða skal vera til staðar í upphafi fjárfestingar og yfir fjárfestingartímabil hennar, þar með talin þau umhverfismál, félagslegu þættir og stjórnarhættir sem hafa áhrif á samfélag okkar til skemmi og lengri tíma.

Samþætting UFS í fjárfestingarferli

Stefnir samþættir UFS málefni í fjárfestingarferli sjóða í stýringu félagsins þar sem því verður við komið. Sérstaklega er skimað fyrir félögum sem samræmast ekki þeim siðferðilegu takmörkunum sem ákveðnar hafa verið og beitt er tematískri aðferðafræði í sjóðum þar sem það á við.

Siðferðilegar takmarkanir fjárfestinga eru tilgreindar í sérstökum viðauka sem er aðgengilegur á [heimasíðu Stefnis](#).

Stefna um ábyrgar fjárfestingar á við alla sjóði Stefnis. Unnið er markvisst að því að sýna á gagnsæjan hátt hvernig áhætta tengd sjálfbærni er metin við fjárfestingarákvarðanirnar þeirra.

Virkt eignarhald og áhrifafjárfestingar

Stefnir fylgir reglum um meðferð umboðsátkvæða og beitir Stefnir hluthafaréttindum í samræmi við mat á hagsmunum sjóðanna, m.a. við atkvæðagreiðslu á hluthafafundum. Með virku eignarhaldi, svo sem með beinu aðgerðum, beitum við okkur fyrir jákvæðum breytingum með hag umhverfis, félagslegra málefna og stjórnarháttá í fyrirrúmi til skemmi og lengri tíma.

Sérhæfðar hlutabréfa fjárfestingar

Við mat á sérhæfðum fjárfestingarkostum er notast við áreiðanleikakannanir til að greina og draga fram þau atriði í rekstri og fjárhag félaga sem skipta mestu máli. Sérstaklega er hugað að stöðu UFS þátta í þessu sambandi og tekur umfang UFS athugunar sem framkvæmd er mið af eðli þess fjárfestingarkosts sem er til skoðunar hverju sinni.

Þar sem Stefnir kemur með beinum hætti að rekstri félaga í gegnum eignarhald sjóða í stýringu félagsins og tilefni er til umbóta og stefnumótunar á sviði umhverfismála, félagslegra þátta eða stjórnarháttanna skulu fulltrúar félagsins beita sér fyrir þeim þáttum öllum haghöfum til góðs. Góðir stjórnarhættir eru innleiddir í þeim félögum þar sem Stefnir fer með eignarhlut í félögum fyrir hönd viðskiptavina í sérhæfðum sjóðum.

Aðrar sérhæfðar fjárfestingar

Í hefðbundnum fjárfestingarflokkum, eins og hlutabréfum, er UFS samþætting útbreidd og er aðgengi að upplýsingum í stöðugri þróun. Sérhæfðum skuldabréf búa hins vegar ekki við eins mikið af upplýsingum og eru gæði þeirra afar misjöfn. Eftir því sem upplýsingar á þessu sviði aukast og verða betri mun Stefnir leitast við að innleiða UFS samþættingu eftir því sem við á.

Stjórnarhættir, áhættustýring, gagnsæi og upplýsingagjöf

Stjórn Stefnis hefur tileinkað sér góða stjórnarhætti og hefur einsett sér að stuðla að og styðja við ábyrga hegðun og fyrirtækjamenningu innan Stefnis til hagsbóta fyrir alla hagsmunaaðila félagsins. Siðareglur og stefna félagsins um hagsmunaárekstra styðja einnig við þá ábyrgu fyrirtækjamenningu sem er ríkjandi innan Stefnis og unnið er að því að innleiða í þeim félögum sem Stefnir kemur að með eignarhaldi sjóða.

Áhættustýring er grundvallarþáttur í starfi Stefnis og UFS samþætting við fjárfestingarákvarðanir hluti af virkri áhættustýringu. Virk áhættustýring í ábyrgum fjárfestingum felst í að bera kennsl á og mæla áhættur sem tengjast umhverfis-, félagsþáttum eða stjórnunarháttum og grípa til aðgerða ef hún fer út fyrir skilgreind mörk. Með því að huga að UFS-þáttum getur Stefnir öðlast yfirgrípsmeiri skilning á áhættu í fjárfestingum og tekið á fyrirbyggjandi hættum. Áhættustjóri félagsins er aðili að UFS ráði Stefnis.

Stefnir mun upplýsa eigendur í sjóðum um hvernig félagið hefur beitt sér og náð árangri í ábyrgum fjárfestingum með skýrum og gagnlegum hætti m.a. með birtingu PRI framvinduskýrslu. Beiting atkvæða samkvæmt reglum um meðferð umboðsatkvæða er birt árlega á heimasíðu Stefnis.

Við munum tala fyrir, styðja við og ýta undir jákvæða þróun ábyrgra fjárfestinga í samræmi við skuldbindingu okkar sem aðili að PRI.

Upplýsingagjöf tengd sjálfbærni

Eftirfarandi töflur eiga við 10(1). gr. og 23.gr. SFDR

Tafla 1: Umhverfis- og félagsleg einkenni sjóða

Sjóður	SFDR grein	Skuldbindingar til sjálfbærra fjárfestinga	Skuldbindingar til U eða F einkenna	Síðferðilegar takmarkanir fjárfestinga í sjóðum Stefnis	Virkt eignarhald	PAI
Katla Fund – Global Equity	8	-	90%	√	√	√
Stefnir – Scandinavian Fund - ESG	8	20%	90%	√	√	√
Stefnir – Sustainable Arctic Fund	8	50%	90%	√	√	√
Stefnir – Grænaval	8	-	90%	√	-	√
Stefnir – Sjálfbær skuldabréf	8	20%	100%	√	√	√
Stefnir – Innlend hlutabréf	6	-	-	√	√	-
Stefnir – Innlend hlutabréf Vogun	6	-	-	√	√	-
Stefnir – Arðgreiðslusjóður	6	-	-	√	√	-
Stefnir – Samval	6	-	-	√	√	-
Stefnir – Lausafjár sjóður	6	-	-	√	√	-
Stefnir – Sparifjár sjóður	6	-	-	√	√	-
Stefnir – Skuldabréfaval	6	-	-	√	√	-
Stefnir – Vaxtasjóður	6	-	-	√	√	-
Stefnir – Ríkisbréfasjóður óverðtryggður	6	-	-	√	Á ekki við	-
Stefnir – Ríkisbréfasjóður verðtryggður	6	-	-	√	Á ekki við	-
Stefnir – Ríkisbréfasjóður millilangur	6	-	-	√	Á ekki við	-
Stefnir – Ríkisbréfasjóður langur	6	-	-	√	Á ekki við	-
Eignaval A	6	-	-	√	√	-
Eignaval B	6	-	-	√	√	-
Eignaval C	6	-	-	√	√	-
Eignaval – Hlutabréf	6	-	-	√	√	-
Eignaval – Erlent	6	-	-	√	√	-

Fyrirvari: Sjóðir undir 8.gr SFDR bíða samþykkis FME, að undanskildum Katla Global - Equity Fund

Tafla 2: Sjálfbærnisvar

Sjóður	SFDR grein	Kolefnisfótspor	Brot á UNGC	Losunarstyrkur	Brot á félagsþáttum
Katla Fund – Global Equity	8	√	√	√	√
Stefnir – Scandinavian Fund - ESG	8	√	√	√	√
Stefnir – Sustainable Arctic Fund	8	√	√	√	√
Stefnir – Grænaval	8	√	√	√	√
Stefnir – Sjálfbær skuldabréf	8	√	√	√	√
Stefnir – Innlend hlutabréf	6	√	-	√	√
Stefnir – Innlend hlutabréf Vogun	6	√	-	√	√
Stefnir – Arðgreiðslusjóður	6	√	-	√	√
Stefnir – Samval	6	√	-	√	√
Stefnir – Lausafjársgjóður	6	√	-	√	√
Stefnir – Sparifjársgjóður	6	√	-	√	√
Stefnir – Skuldabréfaval	6	√	-	√	√
Stefnir – Vaxtasjóður	6	√	-	√	√
Stefnir – Ríkisbréfasjóður óverðtryggður	6	√	-	√	-
Stefnir – Ríkisbréfasjóður verðtryggður	6	√	-	√	-
Stefnir – Ríkisbréfasjóður millilangur	6	√	-	√	-
Stefnir – Ríkisbréfasjóður langur	6	√	-	√	-
Eignaval A	6	√	-	√	√
Eignaval B	6	√	-	√	√
Eignaval C	6	√	-	√	√
Eignaval – Hlutabréf	6	√	-	√	√
Eignaval – Erlent	6	√	-	√	√

Fyrirvari: Sjóðir undir 8.gr SFDR bíða samþykkis FME, að undanskildum Katla Global - Equity Fund

Skilgreiningar á sjálfbærnisvísnum

Kolefnisfótspor: Skilgreint af TCFD sem heildarútblastur (umfang 1 og umfang 2) verðbréfasafns staðlað með markaðs- virði eignasafnsins, gefið upp í tonnum CO₂e / \$M fjárfest. Kolefnisfótsporið tjáir hlutdeild í losun gróðurhúsalofttegunda fyrirtækja og útgefenda sem eru í eigu eða fjármögnuð af fjárfestingum sjóðsins.

Losunarstyrkur: Skilgreint af TCFD sem magn kolefnis- losunar á hverja milljón dollara heildartekna (tCO₂e/ \$M tekjur)

Brot á félagsþáttum: eru mæld sem fjöldi fyrirtækja sem fjárfest er í eða löndum sem undirorpinn félagsleg og mannréttindaleg brot sem vísað er til í alþjóðlegum sátt- málum og samkomulögum, meginreglum Sameinuðu þjóðanna og, þar sem við á, landslög. Félagsleg brot eru mæld í algildum, sem og í hlutfallslegum tölum.

Brot á UNGC: er notað til að mæla hlutdeild fjárfestinga í fyrirtækjum eða útgefendum sem hafa verið viðriðin við brotum á reglum UNGC eða OECD leiðbeiningum fyrir fjölbjóðleg fyrirtæki. Tíu meginreglurnar tengjast mannréttindum, vinnumálum, umhverfismálum og málum gegn spillingu.

Sjálfbærar fjárfestingar: Sjálfbær fjárfesting er skilgreind af SFDR sem fjárfesting í atvinnustarfsemi sem stuðlar að umhverfislegum eða félagslegum markmiðum, að því tilskildu að fjárfestingin skaði ekki verulega nein umhverfis- eða félagsleg markmið og að fyrirtæki sem fjárfest er í fylgi góðum stjórnarháttum.

Sjálfbær fjárfesting skilgreining sjóða Stefns

1. Góðir stjórnarhættir – Félagið sem fjárfest er í fylgir góðum stjórnarháttum
2. Efnahagslegt framlag – Atvinnustarfsemin leggur jákvætt framlag til umhverfis- eða félagslegra markmiða, þetta felur í sér tillit til umhverfislegra eða félagslegra tekna, fjármagnskostnaðar, rekstrarkostnaðar eða sjálfbærar starfsemi. Minnst 20% af tekjum þurfa að teljast sjálfbærar. Mat á jákvæðu framlagi atvinnustarfseminnar byggir Flokkunargerð Evrópusambandsins (e. EU Taxonomy)
3. Enginn verulegur skaði – Fjárfestingin veldur ekki verulegum skaða (e. „Do no significant harm“/ „DNSH“) á sjálfbærum fjárfestingarmarkmiðum á völdum PAI vísnum.

Hugtakalisti

PRI: PRI eru leiðandi samtök á heimsvísu fyrir ábyrgar fjárfestingar. PRI leitast við að skilja fjárfestingaráhrif umhverfis- og félagsþátta og stjórnunarháttanna ásamt því að styðja alþjóðlegt samstarf þeirra sem hafa skuldbundið sig til að fjárfesta með ábyrgum hætti og fella UFS þætti inn í fjárfestingar- og eignarhaldsákvæðanir þeirra.

TCFD: TCFD (e. Task Force on Climate Related Financial Disclosures) var stofnað af Fjármálastöðugleikaráði (e. FSB) til að þróa ráðleggingar um þær tegundir upplýsinga sem fyrirtæki ættu að birta til að styðja fjárfesta, lánveitendur og váttryggingatryggingaaðila við að meta og verðleggja áhættu af loftslagsbreytingum á viðeigandi hátt.

PAI: Principal Adverse Impact (e. PAI) er hvers kyns áhrif fjárfestingarákvarðana eða ráðgjafar sem leiða til neikvæðra áhrifa á sjálfbærniþætti, svo sem áhyggjur af umhverfis- og félagsþáttum, virðingu fyrir mannréttindum, gegn spillingu og málefnum gegn mútum.

SFDR: Reglugerðin um sjálfbærni tengda upplýsingagjöf í fjármálaþjónustu (SFDR) leggur UFS-upplýsingaskyldur á eignastýringaraðila og aðra aðila á fjármálamarkaði. Reglugerðin var innleidd á Íslandi 2023.

UNGC: Alþjóðlegt samkomulag Sameinuðu þjóðanna (e. The United Nations Global Compact, UNGC) er óskuldbindandi sáttmáli Sameinuðu þjóðanna til að fá fyrirtæki um allan heim til að samþykkja sjálfbæra og samfélagslega ábyrga stefnu og gefa skýrslu um framkvæmd þeirra. UNGC eru stærsta samtök heims um sjálfbærni og samfélagsábyrgð fyrirtækja.

IcelandSIF: Tilgangur IcelandSIF er að efla þekkingu félagsaðila á aðferðafræði sjálfbærra og ábyrgra fjárfestinga og auka umræður um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Samtökunum er ætlað að vera óháður vettvangur fyrir umræðu og fræðslu um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar.

Umhverfisáhætta: Áhætta sem tengist neikvæðum fjárhagslegum áhrifum af loftslagsbreytingum. Umhverfisáhætta er tvíþætt, annars vegar vegna neikvæðra loftslagsáhrifa af starfsemi útgefanda en hins vegar vegna neikvæðra loftslagsáhrifa á starfsemi útgefanda. Umhverfisáhætta getur meðal annars stafað af auknu ofsa veðri eða aukinni loft- og vatnsmengun.

Félagsleg áhætta: Áhætta sem tengist neikvæðum fjárhagslegum áhrifum af núverandi eða væntanlegum áhrifum félagslegra þátta á útgefanda. Félagsleg áhætta getur meðal annars stafað af ójöfnuði, mismunun eða ófullnægjanandi öryggi á vinnustað.

Stjórnarháttaráhætta: Áhætta sem tengist neikvæðum fjárhagslegum áhrifum af núverandi eða mögulegum áhrifum stjórnarháttaráhætta á útgefanda. Stjórnarháttaráhætta getur meðal annars stafað af spillingu, ófullnægjandi áhættustýringu eða ófullnægjandi upplýsingagjöf.

Flokkunarkerfi Evrópusambandsins: Flokkunarkerfið skilgreinir hvort atvinnustarfsemi er sjálfbær eða ekki. Samkvæmt flokkunarkerfinu telst atvinnustarfsemi sjálfbær ef hún samræmist fjórum megináhrifum. Í fyrsta lagi þarf hún að styðja verulega við eitt eða fleiri af eftirfarandi markmiðum:

- » Mótvægisáðgerðum gegn loftslagsbreytingum;
- » Aðlögun að loftslagsbreytingum;
- » Sjálfbærri notkun og vernd vatns og sjávarauðlinda;
- » Markmiðum hringrásarhagkerfisins;
- » Mengunarvörnum;
- » Vernd og endurheimt líffræðilegs fjölbreytileika og vistkerfa.

Þannig getur fjárfesting ekki talist sjálfbær ef undirliggjandi starfsemi styður ekki verulega við a.m.k. eitt þessara markmiða. Í öðru lagi má atvinnustarfsemi ekki valda umtalsverðu tjóni þegar kemur að þeim sex markmiðum sem tilgreind eru hér að ofan. Ekki hafa öll markmiðin verið leidd í lög þegar þessi stefna er samþykkt.